

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 366. GOD. VIII.

SIBENIK, 16. RUJNA 1959.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Prošireni plenum Kotarskog komiteta SK

BORBA PROTIV NEDOSTATAKA UBRZAVA NAŠ RAZVITAK

Razmotrena organizaciona i kadrovska pitanja

U prostorijama Društvenog doma održan je u prošlu srijedu sastanak proširenog plenuma Kotarskog komiteta SK, kojem su, pored članova plenuma, prisustvovali sekretari općinskih i nekih tvorničkih komiteta, zatim članovi kadrovske komisije Kotarskog komiteta i rukovodioči kadrovske komisije općinskih komiteta.

Izvještaj o nekim problemima izgradnje organizacija SK na kotaru, koji je obuhvatilo razdoblje od prvih šest mjeseci ove godine, podnio je drug Nikica Dimitrić, organizacioni sekretar Kotarskog komiteta SK.

Otvarami plenarni sastanak, drug Ivo Družić, sekretar Kotarskog komiteta SK je naglasio, da su u prvom polugodištu postignuti značajni uspjesi u političkom, privrednom i društvenom životu našeg kotara, koji se ne bi mogli postići bez upornog zalaganja organizacija Saveza komunista. Ali, uza sve to u radu naših organizacija pojavljuju se mnoge slabosti, koje je potrebno iznijeti da bi ih što bolje učili. Energična borba protiv nedostataka, koji se manifestiraju u raznim vidovima, ubrzat će naš razvitak.

U opširnom izvještaju razmatrana su pitanja kao proširenje organizacije, politika kažnjavanja, odnos prema članarima, sistem rada i na kraju odgoj kada.

Kroz prvi šest mjeseci na našem kotaru primljena su u Savez komunista 633 nova člana. Od toga je na općini Šibenik primljeno 118, Knin 142, Drniš 179, Kistanje 33, Skradin 47, Tijesno 49, Oklaj 16, Vodice 20, Stankovci 12 i Primošten 11 novih članova. Iako su u tome postignuti prilično dobri rezultati, ipak su oni ispod naših moguć-

nosti. Broj novoprimaljenih članova nije u skladu s veličinom našeg kotara i njegovom društvenom i ekonomskom razvijenošću. Na općini Šibenik primljeno je relativno najmanje novih članova s obzirom da je na općina najveća i privredno najrazvijenija na našem kotaru. Oseća se da nedostaje jedan određeni sistem u politici primanja novih članova, a bilo je i takvih nemogućih shvaćanja, kao naprimjer, da povećanje broja članstva razvodnjava organizacije SK. Od novoprimaljenih članova u prvom polugodištu ima 42,34 posto radnika, 30,17 posto seljaka, 10,3 posto službenika, 13,58 posto studenata i daka i 3,63 posto lica raznih zanimanja. Iz ovoga se vidi, da osnovne organizacije i općinski komiteti poklanjamaju sve veću pažnju prijemu u organizaciju SK.

Medutim, ni do danas niti mladi udarnici nisu primljeni u članstvo SK. Taj primjer najbolje pokazuje koliko je štetan odnos i prema organizaciji i prema toj omladini, koja je djelom pokazala da je zrela i sposobna da bude u redovima SK. Za prvi šest mjeseci ove godine u članstvo je primljeno svega 97 žena. Iako je taj broj nešto povoljniji od ranije primanih žena u članstvo SK, on ipak ni izdaleka ne odražava naše mogućnosti u pogledu primanja žena u članstvo. Kotarski komitet je često ukazivao na taj problem ali mnogi komiteti nisu radili na prijemu žena onoliko koliko su mogli i trebali. Na općinama Kistanje, Primošten i Stankovci u prvi šest mjeseci nije primljeno niti jedna žena. Neki općinski komiteti poklonili su ovom pitanju veću pažnju. Tako je na općini Šibenik u prvom polugodištu primljeno 28 žena, Knin 26 i Tijesno 15 žena.

U politici kažnjavanja članova SK išlo se u dvije krajnosti. Neke su osnovne organizacije i-sklučivale pojedine članove zbog raznih sitnijih grijeha, dok se s druge strane ostavljaju u organizaciji ili se kažnjavaju blagim kaznama mnogo teže prekršaji. Tako se dogada, da zbog naše nedovoljne budnosti i kontrole u organizaciji ostaju oni, koji rasipaju društvenu imovinu, birokratski se odnose prema ljudima i njihovim životnim problemima ili pak oni koji su sklo-

— Ovogodišnji uspjeh u proizvodnji pšenice je poznat. Taj uspjeh nije samo najveći, koji je do sada postignut u oblasti poljoprivrede, nego je to jedan od najvećih uspjeha, koji je postignut u našoj privredi. Kod pove-

ćanja proizvodnje pšenice je značajno, da nova proizvodnja počne uključivati i nekih drugih ratarskih kultura. U Hrvatskoj očekuje se urod kukuruza od oko 150.000 vagona ili oko 30 mtc po hektaru u prosjeku, što je za oko 25 posto više nego rekordne 1957. godine. Na socijalističkom sektoru očekuje se prienos kukuruza u prosjeku blizu 70 mtc/ha, dok pojedina socijalistička gospodarstva očekuju prosečni prinos kukuruza od 120 do 130 mtc po hektaru.

Ovako visoki nivo proizvodnje u ratarsku postignut je prije svega zbog pravilne orientacije na organiziranu proizvodnju. Povećana proizvodnja postignuta je na socijalističkim gospodarstvima i u proizvodnoj kooperaciji, gdje je došlo do primjene modernog tehnološkog procesa.

Molimo vas da nam iznesete nešto o pripremama za jesensku sjetu.

— Zadatak ovogodišnje jesenske sjete je da se postigne visokorodni sorti pšenice, shvaćen je u našoj Republici kao jedan od najvažnijih, ne samo ekonomskih već i društveno političkih zadataka. Sudeći prema raspoloženju individualnih proizvođača, aktivnosti političkih i društvenih organizacija, te radu zadružnih organizacija i stručnjaka, plan za slijevanje visokorodnih sorti pšenice u Narodnoj Republici Hrvatskoj — koji iznosi 232.000 hektara — bit će ne samo izvršen nego i premašen.

Ukoliko porodice članova posade »Šubićevac« imaju želju da im se javi, neka pišu na adresu: s/s »Šubićevac« C/o »INFLOT« Shipping agency Novorosijsk SSSR.

Pred jesenji plenum mladih

DVA ZADATKA

Potkraj ovoga mjeseca organizacija »Narodne omladine Hrvatske« održat će sedmi plenarni sastanak. Mladi se za taj plenum pripremaju već duže vremena, jer na njemu kane razmotriti dva svoja, momentano najpreće zadatka: daljnji rad seoske omladine na unapređenju poljoprivredne proizvodnje i razvijanju socijalističkih odnosa na selu i zadatke Narodne omladine u reformi škole.

Osobito mnogo mogu organizacije Narodne omladine na selu doprinjeti, da se na vrijeme obave u zadrgama, poljoprivrednim dobrima i silema političke i organizacione tehničke pripreme za jesenje sjetvne pšenice na dvjesto hiljadu hektara površine.

I druga tema — zadaci Narodne omladine u reformi škole, koja je na dnevnom redu predstojecog plenuma, zadirak takoder u veoma važno područje života mladih ljudi. Sam proces reforme škola namće organizaciji Narodne omladine zaista mnoge zadatke, ali su svi oni usmjereni jednom najvažnijem cilju: postizanje većih radnih uspjeha u školi, prvenstveno u učenju i odgoju dačke omladine.

Reformom se u školama provode korjenite promjene. Tim procesom želi se da dačka omladina u suvremenim uslovima nastave i primjenom nastavno-pedagoških metoda dobiti šira, kompletnejša i korisnija znanja. S tim u vezi i o mreži da mijenja svoj odnos prema radu, prema učenju, da jednodušno usvoji ispravnost takvih zahtjeva. Presaditi ta uvjerenja nije samo zadatak profesora, nego u prvom redu vlastiti zadatci mladih, njihovo omladinske organizacije, koja upravo tu i nalazi svoju ulogu u procesu reforme.

Važno je sada da ona prema tome uskladi i sadržajno uobiči program svog rada, a upravo to će i biti u središtu zatjeci, donijet će i temeljite pažnje na plenarnom sastanku. J.V.

Naš intervju

ANGAŽIRATI SVE DRUŠTVENO - POLITIČKE SNAGE U JESENSKOJ SJETVI

u ogledalu

Austrijski „specijaliteti“

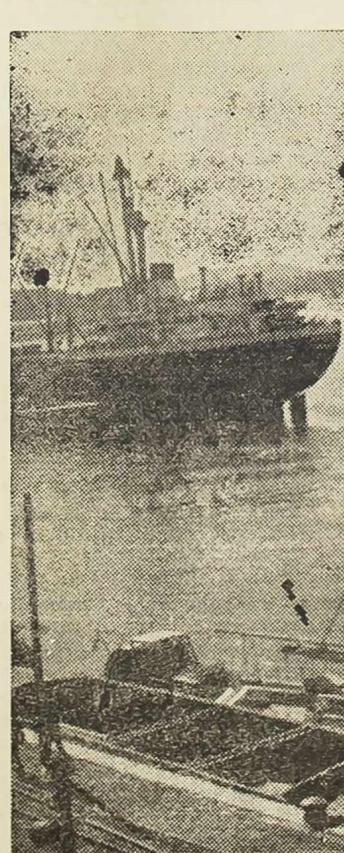
Politika koju u novije vrijeme vode službeni austrijski krugovi opterećena je mnogočime što opravdano izaziva zabitost njezinih susjeda i ne samo njezinih susjeda? Sastanak Sudetskih Nijemaca, zborovanje Podunavskih Sraba, kršenje odredaba državnog ugovora u pogledu Koruške, toleriranje javnih sastanaka nekih ustaških elemenata i sl., stvara sliku, koja u mislima ljudi izaziva neugodna sjećanja na nacističke metode u nedavnoj prošlosti.

Riječ je o jednom neprekivenom kursu službenih austrijskih krugova, o pojavi koja nosi svu obilježja jedne određene politike. Ali ono što je za sve ljudi politika to se u bečkoj terminologiji naziva »kultura«. Tako je nedavno zborovanje Podunavskih Sraba nazvano »kulturnom smotrom« i piše:

— Mnogi ljudi će odahnuti što je ovaj bivši kubanski diktator Fulgenzio Batista napustio je Dominikansku Republiku — centar nedavnoj budnosti i kontrole u organizaciji ostaju oni, koji rasipaju društvenu imovinu, birokratski se odnose prema ljudima i njihovim životnim problemima ili pak oni koji su sklo-

Zaista lijepe želje »New York Timesa«, želje koje su ustvari težnje naroda »zelenog kontinenta«. Ali koji je to novi domaćin Batiste, tko bi to trebao biti domaćin Peronu i Trujillu? Razumije se to je portugalski diktator Salazar, Očito željama »New York Timesa« nešto nedostaje. Ove rečenice, na primjer: Zar ne bi bilo još divnije kad bi otisao i portugalski diktator Salazar? Jer trebaju odahnuti i druga područja.

I. K.

NA BRODU „ŠUBIĆEVAC“ PODIGNUTA JUGOSLAVENSKA ZASTAVA

U nedjelju 6. ovog mjeseca na brodu »Šubićevac« podignuta je jugoslavenska zastava. Tom prilikom na brodu je održana mala svečanost kojoj su prisustvovali jugoslavenski Generalni konzul iz Milana s osobljem konzulata, predstavnici lučkih vlasti Genove i predstavnici pomorskih pravne poduzeća iz tog grada.

Sibenska »Slobodna plovidača« preuzeula je brod »Šubićevac« u Genovi, odakle je 11. IX. o. g. ispliovao za sovjetsku luku Novorosijsk u Crnom moru, gdje se očekuje između 17. i 18. ovog mjeseca. »Šubićevac« će u toj luci ukratiti 10.000 tona žitarica za kontinent i Englesku.

Ukoliko porodice članova posade »Šubićevac« imaju želju da im se javi, neka pišu na adresu: s/s »Šubićevac« C/o »INFLOT« Shipping agency Novorosijsk SSSR.

daleko oštiri problem osposobiti zadružne organizacije materijalnim sredstvima i kadrovima, da bi mogle prihvati u organiziranu proizvodnju one površine, koje im nude individualni proizvođači.

Možda biste mogli navesti neke kotare, koji se posebno ističu u ovoj velikoj akciji?

— U toj akciji naročito se ističu kotari: Virovitica, Osijek, Našice, Pula i Vinkovci. U ovim kotarima ide se u jesenskoj sjetuvi pšenice na sjetuvi visokorodnih sorti na svim površinama. Do sada je na kotar Virovitica ugovoren već preko 50 posto, a u Našicama 25 posto od planiranih površina kod individualnih proizvođača za sjetuvi visokorodnih sorti pšenice.

Htio bili istaći, da u jesenskoj sjetuvi treba odlučnije ići na kombiniranu sjetu, naročito na socijalističkom sektoru, kao i na postizavanje visokih prinosova, uz sniženje troškova proizvodnje?

Da li ima kakvih problema u ovoj akciji?

— Za sjetuvi su osigurane dovoljne količine kvalitetnog i sortnog sjemena i umjetnih gnojiva. No poređ toga, što će u jesenskoj sjetuvi raditi 1.800 traktora više nego prethodne godine, nedostatak u traktorima je još uvek izvanredno velik, te proizvođačke organizacije već danas postavljaju zahtjeve za novih 1500 traktora. Obzirom na to, potrebno je svu postojeću mehanizaciju maksimalno koristiti i ubrzati isporuku novih traktora.

Da bi se zadaci što efikasnije izvršili neophodno je i dalje razvijati aktivnost organizacija SSRN, SKJ, Narodne omladine, a naročito zadružnih organizacija, te poljoprivrednih stručnjaka, te radničkih savjeta na poljoprivrednim dobrima i zadružnim ekonomijama, kao i ostalih organizacija društvenog upravljanja.

sp.

Prošireni plenum Kotarskog komiteta SK

UBRZATI NAŠ RAZVITAK

(Nastavak s 1. strane)

Ivo Družić,
sekretar Kotarskog komiteta SK

Nema sumnje, da bi u našim organizacijama bilo daleko manje problema i nedostatka kad bi bio bolji sistem rada i metod rukovodenja. Kotarski komitet je svojevremeno razmatrao ta pitanja pri čemu je, pored ostalog, zaključeno da bi općinski komiteti trebali posvetiti posebnu brigu osamostaljenju osnovnih organizacija SK. Ta samostalnost u radu osnovnih organizacija ne može se ni zamisliti bez jednog temeljiteg programa rada, koji bi sam po sebi osigurao jedan određeni sadržaj djelovanja. U tom slučaju ne bi bilo lutanja oko sadržaja rada. Plan i program određivao bi taj sadržaj i diktirao što treba da dode u danom momentu na dnevni red. Takve planove i programe morali bi da izrade i općinski komiteti, jer bez njih ne može ni biti jednog određenog sistema u rukovodenju. Međutim, ne može se kazati da u sistemu rada nije bilo i pozitivnih rezultata. Općinski komiteti, naročito onih većih općina, češće nego ranije prave razne analize o aktuelnim važnim pitanjima, više se služe statističkim podacima i na osnovu svestranog studiranja pojedinih problema poduzimaju i potrebne mјere. Općinski komitet SK Drniš je najviše napredovao u sistemu rada i metodu rukovodenja. I Općinski komitet Šibenik i Knin pokazuju u tome napredak.

Mjerama kotarskog i općinskog komiteta treba da prethodi široka diskusija komunista, a posebno diskusija treba da se vodi u grupama i komisijama pri komitetu. Na taj će način odluke koje će komitet donositi biti dobro odmјereni i prihvăđene od komunista i ostalih građana. Sve rade komunista pokazuju i put osnovne idejne koncepcije o

kojim treba ići. Za što šire i uspešnije ostvarivanje takve pomoci, potrebno je čvršće povezivanje komunista koji djeluju na istom području u cilju zajedničke razrade problematike tih područja i uskladivanja rada osnovnih organizacija i članova SK na tim područjima.

Citav naš dosadašnji društveno - ekonomski razvoj kao i razvoj Saveza komunista jača samostalnost općinskih rukovodstava, i osnovnih organizacija i članova SK na tim područjima.

Da bi se to postiglo, potrebno je da sve organizacije djeluju što šire, što više politički, da se u organizacijama i komitetima razvija široko razmatranje svih naših problema u izgradnji socijalizma i to kroz diskusije, sajetovanja, dogovore, ankete, analize i tome slično. Treba nastojati da što veći broj članova SK sudjeluje u izgradnji političkih stavova, jer će se na taj način lakše odbaciti tuda i zaostala shvaćanja i pružiti šira mogućnost pojedinom članu SK za njegov duševni i politički rad.

Ogromnu pomoć u tom radu pružaju pomoći i organiziranje svih rade komunista pokazuju i put osnovne idejne koncepcije o

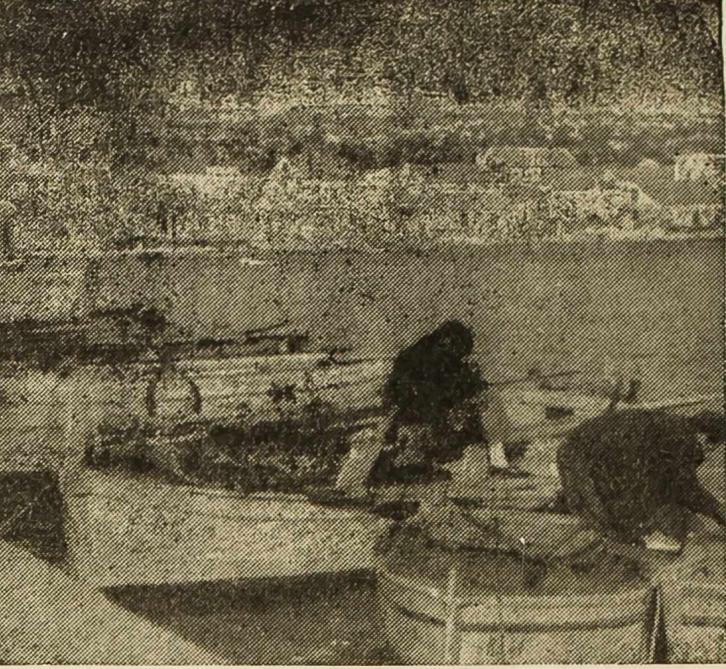
svim unutrašnjim problemima i vanjskoj politici Jugoslavije, određio osnovne smjernice daljnog socijalističkog razvijatka zemlje i na taj način je dao pravac svakom članu SK. Detaljna razrada pojedinih područja kao i konkretni planovi za ta područja dat će komunistima još više sigurnosti i samostalnosti u radu. Svaki član SK će sigurno najviše postići kad bude proučavao najprije ono što mu je najpotrebitije za provođenje Programa u život.

Na našem području nedostajalo je sistematskog i planskog rješavanja kadrovske problema. Kadrovske komisije i općinski komiteti nisu dovoljno studirale probleme. Sigurno je da bi i sistem rada, kao i metod rukovodenja bio daleko bolji da se je vodila veća briga o izboru sekretara osnovnih organizacija, članova komiteta, organa u komitetima i t.d. U tom slučaju bio bi svakako i bolji rad na izgradnji naših organizacija i uspešnije bi se izvršavali zadaci koji su stajali i koji stoje pred organizacijom Saveza komunista. Pozitivno je što općinski komiteti ipak uvidjaju da ne mogu stići daleko u izgradnji svog metoda rada bez jedne planske i određene kadrovske politike. U dalnjem radu trebat će posvetiti daleko veću pažnju odgoju kadra. U tu svrhu kadrovske komisije pri općinskim komitetima morale bi izraditi program rada.

U diskusiji su sudjelovali Zvonko Brkić, Momir Solaja, Milan Bješić, Stipe Morić, Sava Lalić, Vitomir Gradiška, Ante Nižić, Valentin Mejić i Nikola Krička. Oni su također ukazali na stanovite slabosti SK.

Na kraju je Ivo Družić sekretar Kotarskog komiteta SK istakao potrebu, da se povede sistematska i energična borba protiv raznih slabosti i nedostataka, koji se još uvijek pojavljuju u radu naših organizacija. Podvukao je značaj ideološkog odgoja članova SK i pružanja pomoći organizacijama i pojedincima, osobno mladim članovima SK. Osim toga, on je govorio o problemu kadrova, koji će ubudće trebati rješavati s mnogo više plana i sistema. Tom problemu naše organizacije morat će potkrnuti najveću brigu.

n.

Pogled na Primošten

Proslava u J. Primoštenu

Polaganjem vijenaca društveno - političkih organizacija na spomenik palim borcima u Širokom počela je u prošlu nedjelju velika svečanost naroda Južnog Primoštenu, u povodu 40. god. osnivanja KPJ i SKOJ-a. Svečanosti su pored brojnih uzvanika i preživjelih boraca i официјала iz ovoga kraja, prisustvovali i dr. Ivan Ribar, narodni zastupnik i Božo Blažević, pred-

sjednik kotarskog odbora SB NOR-a. Na mitingu je govorio Ante Goleš, sekretar osnovne organizacije SK za Južni Primošten. Pored ostalog, on je rekao da je narod ovog kraja dao veliki doprinos, Narodnooslobodilačkoj borbi. Zahvaljujući odanoći ovdašnjeg stanovništva stvarici Revolucije, kroz ovo područje je prebacivano oružje, municija i hrana partizanskim odredima. Gotovo čitavog rata na ovom terenu je boravio Okružni komitet KP za Šibenik i Komandu područja. U obližnjem Kruševu formiran je 1943. godine i prvi Kotarski odbor Šibenik, a prije oslobodenja Šibenika 1944. godine održana je ovjedje i Okružna konferencija Narodnog fronta.

Priznanje za njihov doprinos Narodnooslobodilačkoj borbi dao je u svom govoru dr. Ivan Ribar. Pored ostalog, on je rekao da je samo jedinstvo naroda i njegova odanost stvari Narodne revolucije, kako ovdje, tako i u čitavoj našoj zemlji mogla dovesti do ovoga što danas imamo. Posebno je govorio o velikoj ulozi omladine u Revoluciji i danas u izgradnji socijalističkog društva u našoj zemlji.

Pošlije održanog mitinga, uz narodna kola, pjevale su se borbenе pjesme sve do kasno u noć. T.D.

Elektrika u selima

Tko je u toku vršidbe prolazio poču našim selima, mogao je vidjeti mnoga dvorišta osvijetljena kao da je dan. Seljak se žurio da unese u suho ljetinu i radi se punom snagom i noću. To je bilo omogućeno ogromnim žaruljama iz kojih je, u najtamnijoj noći, izbijalo svjetlo, tako da se vidjelo svaku zrno dozrele pšenice, svaku slamčicu oko vršalice, koja je brekatala. Ulice su bile osvijetljene i nizovi kola čekali su na red.

To je jedan detalj iz koga se vidjela ogromna blagodat električne na selu. Sigurno je da je to svjetlo »mlado« u selu i da kod nas u selima primjena električne struje još nije tako potpuna kao u gradovima.

Medutim, neobične prednosti električne u selima već osjećaju svaki seljak, čije je selo tako sretno da je dobilo elektriku.

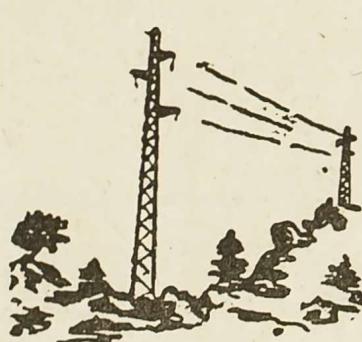
Električno osvjetljenje uvedeno je već u preko 3.300 sela, od svega 6.700 sela u Hrvatskoj. Kad se uzme u obzir broj domaćinstava u selima, situacija je još bolja, jer je od nešto više od milijun domaćinstava, preko 600.000 seoskih domova obuhvaćeno električnom mrežom.

Za svako selo gdje stiže dalekovod ili običan električni vod, to znači veliku sreću i napredak. Ne naprežu oči žene, majke i bake kada uveče moraju pokrpati odjeću unistenu u teškim seljačkim dnevnim poslovima. Ne naprežu više oči pri petrolejkama dječaci i djevojčice kada uče i pišu zadatac. Lako se sada u tim selima mogu naveće pregledati novine, čitati knjige. Poslije električne u selu uskoro stiže više radioaparata ili televizora, više električnih aparata, a naročito dolazi na red i kinematograf. Mnoga sela sada gledaju redovno kinopredstave, koje bez električne svjetlosti ne bi vidjeli.

Uvođenjem struje u sela stvaraju se velike mogućnosti za kulturno - prosvjetni rad, za razne priredbe, za osnivanje mnogih sekcija kulturno - prosvjetnih društava, za rad organizacija Narodne tehnike, naročito radioamatera, kinoamatera, fotoamatera i drugih sličnih vrlo zanimljivih učenja, za koja je potrebna struja i električno svjetlo.

Brim tempom naša sela u koja je uvedena elektrika napredovala su, jer elektrika donosi sasluživo mnoge prednosti.

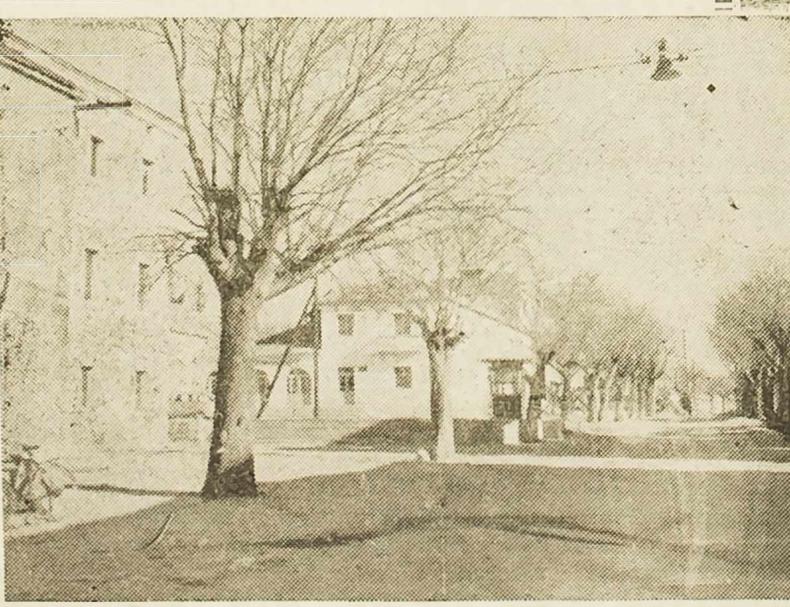
Istina, naše sela još nije počelo koristiti električnu energiju kako je to običaj u svijetu. Još naše žene moraju rukama musti

Društvena zajednica ulaže velika sredstva u instalacije, dalekovode i centralne da imamo doista struje i da električna energija svuda stigne. Ta ulaganja zajednice rastu naglo. Dok smo 1955. godine utrošili nešto preko jedne milijarde dinara, svake godine je premašila rasla i 1958. je narasla na skoro šest milijardi dinara, koje smo u toj godini uložili u

početku elektrifikacije. Dalje će se trošiti još više. Za to postoje dobiti uvjeti jer smo na vrijeme podigli mnoge tvornice za proizvodnju elektromaterijala koji se proizvode u poljoprivredi može obavljati elektrika za čovjeka, da mu život bude laski. Pa i to će doći. Ali svi osjećaju blagodati električne u selima već i radi toga što se može obavljati vršidba, što čovjek može pri dobroj svjetlosti obići stoku u ponoc i dati joj hranu, što su i kaljavi seoski putevi.

M. Konjhodžić

Na Kongresu ujedinjenja istaknuto je da »socijalistička štampana« ima da izvrši grandiozan zadatak: da od najniže društvene klase, koju je klasno društvo izlučio od uživanja kulturnih tečajeva, stvoriti klasu koja ima da izvrši najveće djelo u historiji: da čovječanstvo prevede iz predistorije u civilizaciju, iz carstva nužnosti u carstvo slobode.

Partija tada nije imala mogućnosti da odmah pokrene jedan centralni partijski organ, nego je preporučila, da se u svim dostašnjim provincijskim glavnim gradovima (Beograd, Zagreb, Sarajevo, Ljubljani, Novom Sadu i Splitu) održe liste, u kojima će se sastati i pokrenuti partizanski listovi, koji će saradnjom pomagati specijalni novinarski biro. U skladu s tom odlikom Kongresa ujedinjenja zato je istaknuto: da od najniže društvene klase, koju je klasno društvo izlučio od uživanja kulturnih tečajeva, stvoriti klasu koja ima da izvrši najveće djelo u historiji: da čovječanstvo prevede iz predistorije u civilizaciju, iz carstva nužnosti u carstvo slobode.

Partija tada nije imala mogućnosti da odmah pokrene jedan centralni partijski organ, nego je preporučila, da se u svim dostašnjim provincijskim glavnim gradovima (Beograd, Zagreb, Sarajevo, Ljubljani, Novom Sadu i Splitu) održe liste, u kojima će se sastati i pokrenuti partizanski listovi, koji će saradnjom pomagati specijalni novinarski biro. U skladu s tom odlikom Kongresa ujedinjenja zato je istaknuto: da od najniže društvene klase, koju je klasno društvo izlučio od uživanja kulturnih tečajeva, stvoriti klasu koja ima da izvrši najveće djelo u historiji: da čovječanstvo prevede iz predistorije u civilizaciju, iz carstva nužnosti u carstvo slobode.

Uz zagrebačke liste »Istinu« i »Novu istinu« i »Novi svijet« i splitsko »Oslobodenje« istaknuto je da ulogu igrala je i požeška »Narodna volja« zbog svoje orientacije na seljaštvo. Zbog toga ju je pokrajinski sekretarijat KP za Hrvatsku, u nedostatku specijaliziranog organa za širenje socijalističkih ideja među seljaštvom, preporučio, da se na uživoj konferenciji na seljaka i »Plug«, koji je izazlazio u Našicama.

Zajednička sudbina tih listova sastojala se u tome, što su oni za branjivani kada je njihovo pisanje postalo previše opasno za režim,

Nakon Šestojanuarske diktature, koja se odrazila i na izdavačkoj djelatnosti Partije, stanje se donekle poboljšalo. Naročito postavljanje osnivanja KPH partijski rad u Hrvatskoj postao je življ. Već nešto prije počelo je u Zagrebu izlaziti sindikalno glasilo »Radnik«, koje je urediо Josip Kraš. Sa stvaranjem Stranke radnog naroda pokrenut je njezin službeni organ »Naše novine«, koji se dosegao naknadu od 40.000 primjeraka.

Partijski organi štampani su i prodavani ilegalno. U Hrvatskoj je ilegalno izlazio list »Srpski i češki«, koji je u aprili 1928. godine osnovan grupom komunista. Na III. kongresu KPJ riješeno je, da se »Srpski i češki« pretvori u novi organ za širenje socijalističkih ideja među seljaštvom, na uživoj konferenciji na seljaka i »Plug«, koji je izazlazio u Našicama.

Pokrajinski sekretarijat KP za Hrvatsku, u nedostatku specijaliziranog organa za širenje socijalističkih ideja među seljaštvom, preporučio, da se na uživoj konferenciji na seljaka i »Plug«, koji je izazlazio u Našicama.

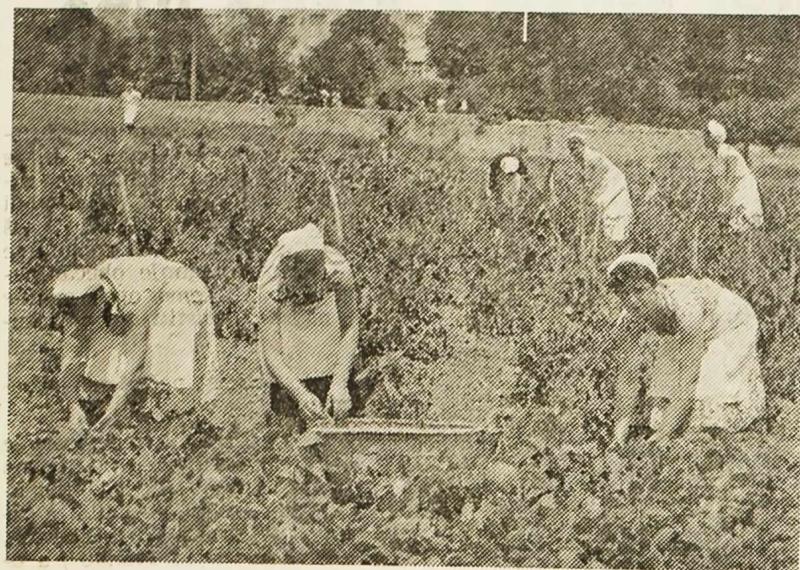
Obznanom je prestala izdavanja aktivnost partijske organizacije. Partija je tada u uvjetima ilegalnosti priboljšavala izdavanje manjih legalnih zapovjednih listova, koji su tumačili partijsku politiku. U razdoblju od 1922. do 1929. god. u Zagrebu je izlazila »Borba«, koja je često puta bila plijenjena, a njezinu urednicu zatvarana. Tu je jedino vrijeme izlazila i »Iskra« — organ Saveza radničke omladine Jugoslavije. Od listova koji su se nalazili u rukama Partije, a izlazili su prije diktature, treba još malena, pa prema tome i prihodi.

Pod rukovodstvom CK KPH izlazio je i »Vjesnik radničke omladine« u kome su surađivali B. Andžija, V. Bakarić, P. Gregorić i drugi.

S. Lj.

Knин u riječi i slici

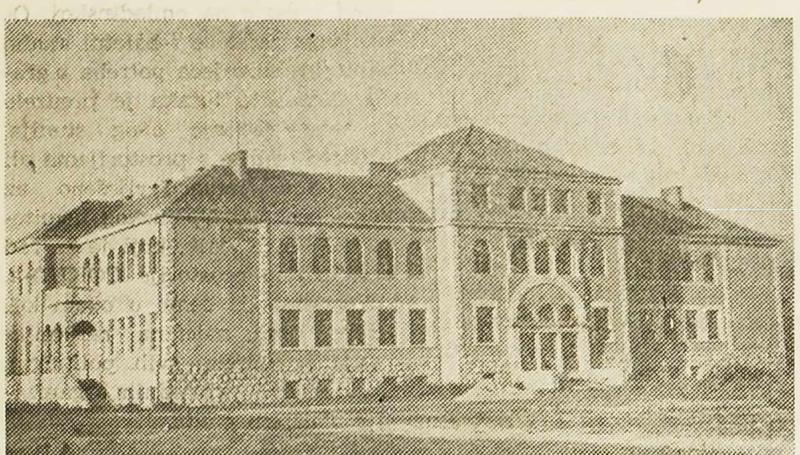
Učenice Domaćinske škole na radu

U Domaćinskoj školi u Kninu preko praznika se nije sasvim prekidao rad. Na objektima školske ekonomije bilo je poslova koji se nisu mogli odgadati. Osim toga nastavno osoblje je obilazio pogone škole, šestomjesečni tečaj u Padanima koji još traje, kao i novosnovani, 17. po redu gospodarsko - domaćinski tečaj u Markovcu, što je proradio u toku mjeseca jula.

Domaćinska škola u Kninu uskoro će primiti nove učenice, iz raznih sela, ne samo kninske i susjednih općina, već i raznih udaljenih mesta.

Srednja poljoprivredna škola

U Kninu se uskoro otvara Srednja poljoprivredna škola, u kojoj će se kombinacijom teorijske nastave i praktičnog rada, ospozljavati stručnjaci - praktičari za ratarstvo, vinogradarstvo i stočarstvo, koji su toliko potrebi našim poljoprivrednim organizacijama.

Prostorije bivše preparandije adaptiraju se za učionice, prak-

Zgrada željezničara

Na raskrsnici puta koji vodi Zadar podignuta je nova zgrada s 25 stanova čiji je investitor Direkcija Jugoslavenskih željeznica. Zgrada je dovršena i nedavno su se uselili prvi stanaři, ali je jedan dio prostora rezerviran za stručnjake i tehničare koji će prihvatiti predstojecu uvođenje dizel vuće na pruzi Split - Knin.

IZRADITI PLAN INVESTIRANJA

Nedavno je u dvoranu NO koja održan sastanak Savjeta za poljoprivredu kotara, na kojem se raspravljalo o unapređenju poljoprivrede i izradi planova. Na sastanku je podvučeno, da treba prići konkretnijim akcijama.

Budući da dosad svi općinski savjeti za poljoprivredu nisu održali svoje sjednice to je zaključeno, da se one sazovu sto-

Lokalne parobrodarske pruge imaju mnogo problema Gužve naše svagdašnje

Na našim lokalnim parobrodarskim prugama nastaju svačindveno neopisive gužve, koje se mogu vidjeti na obali prijelom ukrcaja. Guranje dostigne vrhunac subotom, kad veći broj radnika i ljudi iz grada odlazi svojim kutama.

U prošlom broju lista domjeni smo napis: »Kaput za voznu kartu«, koji se odnosio na postupke članova posade broda »Ohrid«, koji saobraća na relaciji Šibenik - Skradin. Da li je moguce da zbog vozne karte čovjeku skinu kaput? Bilo nam je pomalo sumnjiće. Informaciju smo dobili »iz prve ruke« od člana posade broda »Ohrid«. Međutim, ta je informacija bila tendencionalna i uperenja protiv onih članova posade, koji štite interese poduzeća i zajednice.

U Agenciji »Jadrolinije« u Šibeniku rekoše nam: »Drugovi, takvi slučajevi se nisu nikada dešavali na našim brodovima«. Nego, bilo bi dobro, predložio je zapovjednik »Ohrida« Josip Burica, da jednom podete s nama do Skradina i upoznate s problemima, s kojima se susrećemo svakog dana, već godinama.

Izabrali smo petak, 11. rujna, kad se na brodu nalazio i kontrolor.

Petnaestak ljudi okupilo se ispred »Ohrida« na obali i čeka ulaz na brod. Guraju se, kao da ih ima najmanje dvije stotine. Svaki želi zauzeti što bolju »poziciju«, iako na brodu ima dovoljno mjesto. Košare i sanduće ubacuju preko ograde na brod.

Cim se »Ohrid« udaljio od obale počela je kontrola putnih karata.

— Vozne karte na pregled, molim.

— To je karta za vas i dva sanduka. Imate li još koju, pita kontrolor.

— Nemam. Evo, tu su samo dva.

— Dobro je. Izvolite karte. Kontrolor produžuje dalje.

— Vaša karta nije dobra. Danas je 11. rujna, na to vašoj je pečat od 10.

Mlada djevojka iz Zatona se počela pravdati.

— Kad izvršim kontrolu tu ćemo stvar uređiti, kaže kontrolor i udaljuje se.

Kasnije su pregledani svi ostaci voznih karata. Pronadeno je i onaj s krivim datumom. Ni broj serije nije odgovarao.

— Jesam barba, kupila sam je danas na agenciji.

— To je nemoguće; krivi datum i kriva serija. Ta je karta kupljena jučer.

— Ne došla živa kući ako je nisam platila. Sad mi se možete vjerovati, prekljinjala je djevojka.

Zabuna nije postojala. Karta je kupljena dan ranije. Djevojka je platila novu voznu kartu i 200 dinara globe.

Nove škole na općini Skradin

Radovi na izgradnji osnovnih škola u nekim selima skradinske općine poprimili su velike razmjere. Seljaci dobrovoljnim radom i doprinosenjem u novcu i materijalu podižu školske zgrade.

Temelji za novu školu postavljeni su nedavno i u selu Rupe.

Planiran je teren za modernu osmogodišnju školu, koja će imati dva stana za nastavnike.

Mještani su nabavili jedan dio cementa i prikupili kamen za gradnju.

Nova školska zgrada podignuta je i u zaseoku Laškovići,

za koju je NO općine Skradin dao samo oko 200 tisuća dinara, dok vrijednost izvršenih

gradjevinskih radova iznosi oko 10 milijuna dinara.

U toj školi će se nalaziti po jedan jednosobni i dvosobni stan za učitelje.

Za izgradnju školske zgrade u selu Velika Glava iz republičkog budžeta dobiveno je 6 milijuna dinara,

dok vrijednost radova iznosi više od 20 milijuna.

Zgrada se nalazi u završnoj fazi.

U Bribirskim Mostinama preuređuje se nedovršena zgrada za družbenog doma za potrebe škole.

Radovi se nalaze pri završetku

druga kotrola je izvršena između Rasline i Skradina.

— Gde je vaša karta — pita kontrolor starijeg čovjeka u crvenoj kapi. Ovaj se uhvatio za glavu.

— Pa, ja sam se zaboravio i-krcati u Zatonu.

— Ja vam pitam kartu.

— Nemam je. Negdje mi je ispalala — odgovara čovjek »tražeći kartu po džepovima.

— Od kuda ste?

— Iz Đevarsaka.

— Evo, videće, kaže kontrolor.

On je kupio kartu do Zatona a vozi se do Skradina.

— Danas smo našli samo na dva slučaja. Sutra je subota, pa će ih, kao i obično biti najmanje desetak, a nekada ih bude i više od 20.

S kakvim se problemima u svom radu susreću članovi posade ispričat će vam zapovjednik »Ohrida« i »Perasta«.

JOSIP BURICA, zapovjednik broda »Ohrid«.

— Teško je s nekim našim putnicima. Htjeli bi se voziti bez karte. Svaki dan po koji putnik kupi kartu do prve, a vozi se do zadnje luke. Kad ga zateče kontrolor onda se pravda, neće da plati kartu i globu i još vrijeda i neda podatke. Sto nam tada je preostaje? Jednom sam zatekao 7 žena iz Dubravica bez karata. Vraćale su se s tržnice, gdje su prodavale proizvode. Nisu htjele platiti. Sva nastojanja ostala su uzaludna.

Za rješenje tih problema, rekao je dalje Burica ne vidim drugog izlaza nego da s brodom ide milicijonar. Tek tada bi se izbjegle te pojave, kao i gužve, koje nastaju pri ukrcaju na brod. Inače, pod ovakvim uvjetima teško je raditi.

FABIJAN GRUBELIĆ, zapovjednik broda »Perast«.

— Sa starijim putnicima na relaciji Šibenik - Rogoznica nemamo nekih naročitih problema.

Ali slučaj, koji se dogodio pro-

šte godine je zaista čudnovat. Jedan mladić se ukrcao u Primošten. Kontroloru je pokazao ponistišnu željezničku kartu od Labina do Solina i uporno tvrdio, da je kartu kupio na Agenciji u Primoštenu (!!). Tražili smo da platiti novu kartu. Legitimacija nije imao, a milicijonaru je dao krive podatke. Obavijestili smo ga, da se mora iskrcati u Krapnju, ili platiti kartu i globu. Nije pristao ni na jedno ni na drugo. Bio sam prisiljen napustiti komandni most i izbaciti ga s broda. Drugo mi nije predočalo. Kad se našao na obali iz džepa je izvadio pravu voznu kartu. Na ovoj relaciji imamo problema sa školskom djecom. Dni razbijaju olovne cijevi, režu stolje, a jednom su uzeli 8 kriljnih matica u vrijednosti od 16 tisuća dinara. Izgrednicima, koji su u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje vrijeme moderna presa za proizvodnju opeke izbacila je 90 tisuća komada opeka, koje će krajem godine dobiti u Skradinu.

Uskoro će u Skradinu biti pu-

štene u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje

vrijeme moderna presa za proizvodnju opeke izbacila je 90 tisuća komada opeka, koje će krajem godine dobiti u Skradinu.

Uskoro će u Skradinu biti pu-

štene u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje

vrijeme moderna presa za proizvodnju opeke izbacila je 90 tisuća komada opeka, koje će krajem godine dobiti u Skradinu.

Uskoro će u Skradinu biti pu-

štene u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje

vrijeme moderna presa za proizvodnju opeke izbacila je 90 tisuća komada opeka, koje će krajem godine dobiti u Skradinu.

Uskoro će u Skradinu biti pu-

štene u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje

vrijeme moderna presa za proizvodnju opeke izbacila je 90 tisuća komada opeka, koje će krajem godine dobiti u Skradinu.

Uskoro će u Skradinu biti pu-

štene u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje

vrijeme moderna presa za proizvodnju opeke izbacila je 90 tisuća komada opeka, koje će krajem godine dobiti u Skradinu.

Uskoro će u Skradinu biti pu-

štene u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje

vrijeme moderna presa za proizvodnju opeke izbacila je 90 tisuća komada opeka, koje će krajem godine dobiti u Skradinu.

Uskoro će u Skradinu biti pu-

štene u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje

vrijeme moderna presa za proizvodnju opeke izbacila je 90 tisuća komada opeka, koje će krajem godine dobiti u Skradinu.

Uskoro će u Skradinu biti pu-

štene u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje

vrijeme moderna presa za proizvodnju opeke izbacila je 90 tisuća komada opeka, koje će krajem godine dobiti u Skradinu.

Uskoro će u Skradinu biti pu-

štene u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje

vrijeme moderna presa za proizvodnju opeke izbacila je 90 tisuća komada opeka, koje će krajem godine dobiti u Skradinu.

Uskoro će u Skradinu biti pu-

štene u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje

vrijeme moderna presa za proizvodnju opeke izbacila je 90 tisuća komada opeka, koje će krajem godine dobiti u Skradinu.

Uskoro će u Skradinu biti pu-

štene u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje

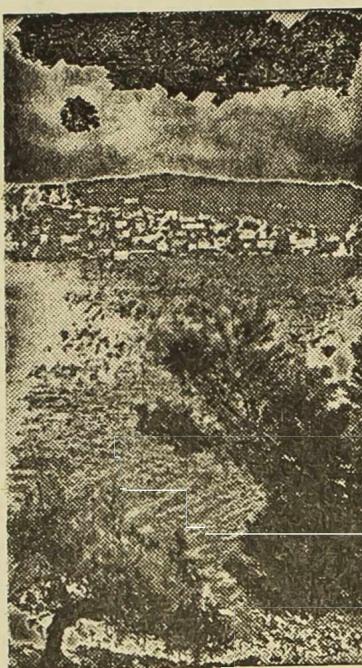
vrijeme moderna presa za proizvodnju opeke izbacila je 90 tisuća komada opeka, koje će krajem godine dobiti u Skradinu.

Uskoro će u Skradinu biti pu-

štene u pogon prve peći za proizvodnju opeke i kreča. Sada se vrše posljednje pripreme za puštanje ciglane u pogon. U zadnje

vrijeme moderna presa

gradska kronika

ŠIBENIK KROZ TJEDAN

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera američkog cinemaScope filma u boji — PO-REZ ZA SVIREPOST — (do 19. IX.)

Premijera američkog cinemaScope filma u boji — OPTU-ŽUJEM — (od 20. do 24. IX.)

20. APRILA: premijera domaćeg filma — VJETAR JE STAO U ZORU — (od 16. - 20. IX.)

Premijera talijanskog filma — BIJELE NOĆI — (od 21. - 23. IX.)

SLOBODA: premijera talijanskog filma — LIJEPE ALI SI-ROMAŠNE — (do 20. IX.)

Premijera japanskog filma u boji — KROV JAPANA — (od 21. - 22. IX.)

Premijera domaćeg filma — KALA — (od 23. - 27. IX.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 18. IX. — II. narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.

Od 19. - 26. IX. — I. narodna — Ulica Božidara Petranovića.

MATIČNI URED

ROĐENI

Lovor, sin Nikole i Taide Protege; Goran, sin Ante i Hermine Vlahov; Fidel, sin Tihomira i Tonke Bačelić; Damir, sin Ive i Danice Gović; Jadranka, kći Ive i Karmele Lokas; Marija, kći Josipa i Dare Kovilić; Dušan, sin Josipa i Stane Severdić; Dušanka, kći Jovana i Stevanije Tomasović; Zanet, kći Vladimira i Irene Gold; Željko, sin Krste i Marije Gašperov; Zoran, sin Nike i Marije Krnić; Željko, sin Roka i Ljubice Mijat; Joso, sin Ivana i Kate Vlaić; Damir, sin Mile i Dragice Rak; Damir, sin Ante i Matije Jabuka; Miroslav, sin Jose i Jeke Kursar; Senka, kći Ante i Ane Vrcić; Zoran, sin Živka i Ljubica Grubišić; Ojdan, sin Josipa i Biserke Bumbak; Ivica, sin Jakova i Jele Vrajić; Nenad, sin Branka i Senke Postulović; Danira, kći Franje i Blaženke Beer; Ivo, sin Viktorina i Ivanice Mudronja; Milorad, sin Jerka i Frane Juric i Jadranka, kći Miloša i Darinka Mitev.

VJENČANI

Kardum Pavao, pekar — Perica Ika, domaćica; Belamaric Josip, šofer — Grubišić Branka, domaćica; Martinović Srećko, motorista — Mrša Meri, službenik; Dražić Petar, učitelj — Juraj Nada, učiteljica; Prebanda Fabijan, pomorac — Kalabrić Tonka, domaćica; Ljuba Nikolka, stolar — Vukov — Trentaun Fortunata, radnica i Crnica Tome, kovinotkar — Ivana Zdravka, domaćica.

UMRLI

Zorić Manda rodona Brkić, stara 68 god.; Ljuba Ana rodona Gerlović, stara 58 god.; Mikušandra Jovanka rodona Dedić, stara 73 god.; Jakelić Ivan pk. Josipa, star 74 godine; Marčić Mate pk. Ivana, star 82 god.; Krnčević Luca rodona Bariša, stara 59 god.; Đumlja Ana rodona Blažević, stara 71 godinu i Lalić Todor pk. Petra, star 55 godina.

Sastanak sekretara osnovnih organizacija SK Ubrzati proučavanje Programa

U Šibeniku je u prošlu subotu održan sastanak sekretara osnovnih organizacija SK s područja te općine. Raspravljalo se o aktualnim problemima organizaciono - tehničke prirode, i ideo-akciji - političkom radu u osnovnim organizacijama.

Naglašeno je, da u mnogim ošavljaju pojedinih problema privrednog i društvenog života. Grupa je naročito upozorila, da se mnogi problemi rješavaju posebno ona oko ubiranja i obraćanja članarina. Ima organizacija, kao što je Perkovac selo, koja nije podmirila članarinu sve od mjeseca svibnja ove godine, a Lozovac selo, Goriča, Grebaštica i neke druge, nisu podmirile svoje obaveze od srpnja pa dalje. Izvještaji i zapisnici sa sastanaka ne dostavljaju se redovito, a posebno se loše sastavljaju i s velikim zakasnjenjem dostavljaju rješenja o kažnjavanju pojedinih članova.

Rad na ideološko - političkom odgoju članstva ne odvija se prema utvrđenim planovima, a posebno se zapinje u proučavanju Programa SK. Ima organizacija kao što su Boraja, Vrsno, Danilo Biranj, Kraljeve i neke druge koje nisu proradile jednu glavu Programa, a mali broj je organizacija koju su proradile više od tri glave. Zaključeno je, da se do konca godine ima proučiti cijeli Program, pa će u tu svrhu morati da pruže pomoć članovi Općinskog komiteta i predavači, koji su također zakazani. Odlučeno je, da se u selu Sitno formira posebna organizacija, koja je do sad djelovala u sastavu osnovne organizacije Perkovac.

Na kraju dogovora, sekretari informirani o prijedlozima, koje je za rad organizacija na području šibenske općine dala grupa CK SKH, koja je nedavno ovdje boravila. Rečeno je, da je sa strane ove grupe bilo prijedloženo da se u selu Sitno formira posebna organizacija, koja je do sad djelovala u sastavu osnovne organizacije Perkovac.

Prije početka ove školske godine Sekretarijat za rad i radne odnose NO općine Šibenik sklopio je 162 ugovora za školovanje učenika u prvom razredu Škole za učenike u privredi. U to nisu uračunati učenici, koji će pohadati Školu za učenike u privredi na Ražinama.

U ovoj školskoj godini najveći broj kandidata prijavio se za metalnu struku i trgovinu.

30 molbi dnevno

Komisija pri Sekretarijatu za rad i radne odnose NO općine Šibenik prosječno svakog dana stigne oko 30 molbi, za utvrđivanje radnog staza. Dosad se sakupilo oko 950 predmeta iz područja radnih odnosa. Komisija, koja rješava te predmete ima punu ruke posla. Predmeti, koji se sada podnose doći će na red za rješavanje tek za pola godine. Međutim, kako ističu u Sekretarijatu, pojedini gradani podnose molbe bez ikakve zakonske osnove. Rješenje svakog predmeta stoji NO općine prosječno oko 1800 dinara.

Komisija za rješavanje molbi zauzela je stav, da se ne priznaju posebni radni stazi onim osobama, koje su se za vrijeme rata nalazile u radnom odnosu. Iznimke će se napraviti onim liciima, koja su po zadatku Partije bila na radnom mjestu.

KAZALIŠTE LUTAKA - ŠIBENIK

U novoj sezoni 1959/60. otvara omladinsku i pionirska scenu te baletni studio.

Prijeve se primaju u kancelariji Kazališta lutaka od 14. do 25. ovog mjeseca svakog dana od 15 - 17 sati.

Kao prsti na ruci

Prsti na ruci se uvijek upotrebljavaju kao argument za nejednakosti koje se pojavljuju kod ljudi, bilo kad je razgovor o njihovim tjelesnim svojstvima, bilo kad se govor o razlikama u pogledu duha.

Dakle, kad se radi i o mišljenju ljudi o pojedinim pojavorima i stvarima, možemo očekivati, a i stvarno nailazimo na stavove kojih među sobom imaju veze upravo toliko što se odnose na isti objekat, a ostalo — da čujemo!

Da se razumijemo, nije ovde riječ o velikim i općim stvarima, već o onim iz svakidašnjeg života našeg gradanina, dakle, malim. A koliko ove imaju značenja na nas koji ovdje živimo, neka onaj koji preleti preko ovih redaka, i pak malo promisli.

Iako nismo turisti, koji na prvi korak u našem gradu traže Pazari (zatim, gdje je stanica, kako stoji vozni red i red plovida, pa ako ostane vremena, pogledaju i štograd drugo) — podimo na Pazari.

Tamo stoji:

— Zabranjeno je rukama dirati proizvode.

— A kako se to provodi? — upitati ćete se.

— Prema zakonu ponude i potražnji! — odgovorit ćete, nakon što ste se upoznali s funkcioniranjem ove zabrane.

Naije, kad je na Pazaru malo proizvoda koji se mnogo traže, ova zabrana, koja je donesena u interesu zdravlja ljudi, dosljedno se provodi. U prodavačima sanitarni organi nalaze svoje stroge pomagače. — Ali, čim je na pazaru mnogo takvih proizvoda,

te su se nedavno postavili novi, a već su, neki od njih, postali žrtvaci i služe istoj svesni.

Uzmimo saobraćajne znakove.

Telci su se nedavno postavili novi, a već su, neki od njih, postali žrtvaci i služe istoj svesni.

To su nešto drastičniji primjeri o odnosu naših građana prema mjerama koje se donose u njihovu korist.

Krenemo li s Pazara, susrest ćemo se s nizom sličnih pojava.

Uzmimo saobraćajne znakove.

Telci su se nedavno postavili novi, a već su, neki od njih, postali žrtvaci i služe istoj svesni.

To se nekada zatočavaju, tve objesti građana, kako onih

članova, već se pokušavalo rješavati te probleme raznim administrativnim mjerama. Grupa je također konstatirala da u mnogim privrednim organizacijama i drugim društvenim institucijama nedostaje stručnog kadra, zbog čega se često ne ostvaruju planovi proizvodnje ili dolazi do nepotrebnih zastoja. Ovo se posebno odnosi na kada u manjim mjestima, a naročito u poljoprivrednim zadrugama. Činjenica je da u večernje političke škole u gradu za sada ne ide nijedan polaznik iz seoskih osnovnih organizacija SK. Osnovne organizacije SK trebale bi u budućnosti voditi mnogo više računa o tim problemima. (T.D.)

Iz Sekretarijata za rad i radne odnose

Sklopljeno 162 ugovora

Prije početka ove školske godine Sekretarijat za rad i radne odnose u prošloj školskoj godini pojavili su se neki problemi kod učenika u privredi. Naime, neki učenici nisu se pridržavali ugovora, zbog čega se on morao raskinuti. Osim toga, Soboslikarska zadruga nije htjela držati na naukovavanju jednog učenika, koji je zbog toga morao prekinuti posao za 5 mjeseci. Poslije intervencije učenik je ipak primljen u zadrugu i nastavio je školovanje.

U Sekretarijatu za rad i radne odnose vjeruju, da ovakvih problema u slijedećoj godini neće biti.

Brodovi u luci

Isplovio brod »Malinska« sa 195 tona ječma za Italiju i talijanski brod »Davide« sa 680 kubika jelovine, također za Italiju. Talijanski brod »Tirana« isplovio sa 730 kubika jelovine za Italiju i brod »Padovani« sa 501 kubik ogrevjnog drveta. Isplovio brod »Dubrava« nakon iskrcaja 6800 tona ugljena iz SSSR-a i brod »Hercegovina« nakon ulaska 270 kubika jelovine i 70 kubika sandučnih dijelova za Izrael. Brod »Zelengor« isplovio nakon iskrcaja 9200 tona pšenice iz USA i brod »Trepča« sa 4500 tona generalnog tereta za Suezom. Ta tvrdnja je donekle i opravljena.

Evo što je zabilježio naš reporter o radu lučkih pilota.

Brod »Lika« je bio privezan za obalu ispred zgrade NO općine. Teški teret za zemlje Dalekog istoka prisilio je zeljene konstrukcije broda da duboko zagazi u more. Prvo pitanje poslije pozdrava, koje sam uputio zapovjedniku broda Mati Kabojeviću, odnosilo se na dvojicu mornara, koji se nalaze u Sangajskom zatvoru.

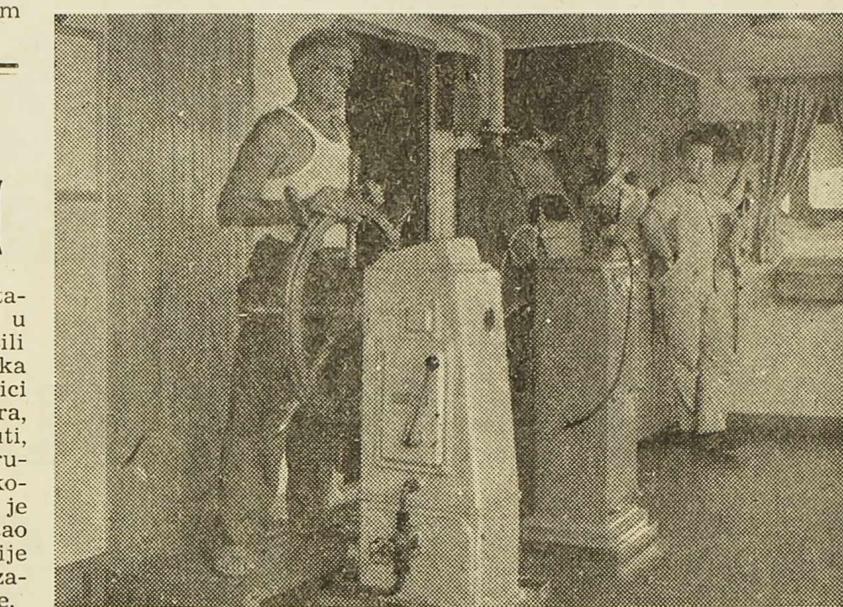
Brod »Lika« je bio privezan za obalu ispred zgrade NO općine. Teški teret za zemlje Dalekog istoka prisilio je zeljene konstrukcije broda da duboko zagazi u more. Prvo pitanje poslije pozdrava, koje sam uputio zapovjedniku broda Mati Kabojeviću, odnosilo se na dvojicu mornara, koji se nalaze u Sangajskom zatvoru.

LUČKI „VUKOVI“

Naša reportaža

LUČKI PILOTI SU NAJVJERNIJI CUVARI LUKA. POD NJIHOVOM KONTROLOM LUKU NAPUŠTAJU, ILI U NJU ULAZE VELIKI PREKOCEANSKI BRODOVI. NJIHOVO RADNO VRIJEME JE: UVIEK KAD USTREBA, KAD SE ISPRED LUKE POKAŽE BROD ILI KAD NEKI ŽELI NAPUSTITI LUKU. PO KIŠI ILI SUNČANOM VREMENOM VREDNU BROD MOŽE IZVRŠITI SVOJ ZADATAK, A PILOT TREBA DA MU TO OMOGUĆI. PILOTI SU UVIEK SPREMNI, U SVAKO DOBA DANA I NOĆI, LJETI I ZIMI. KAPETANI SU MORSKI, A PILOTI LUČKI »VUKOVI«.

PILOT TREBA DA POZNAJE SVAKI PEDALJ LUKE, SVAKI RT I GREBEN, SVAKI...

Dvaput u opasnosti — kormilar Josip Negovetić i treći časnik Davor Sustar.

Šibenski kanal je lijep, zanimljiv, uzak, i za velike prekoceanske brodove opasan. Sigurna ruka pilota i dobro poznavanje kanala uklanja svaku eventualnu streljnu i opasnost za brod. Netko je, zbog položaja i specifičnosti, prozvao šibenski kanal minijaturnim, prirodnim Suezom. Ta tvrdnja je donekle i opravljena.

Posada palube na vez, glastilo je prvo naredenje zapovjednika. Užad je odriješena. Brod je sloboden i spreman za putovanje. »Lagano krmom« prenijeli su uredaji naredenje u strojarnicu. Propeler je zapjenio glatkog morsku površinu. Prodorni niskut brodske sirene pozdravio je grad i luku. Barba Jozo hladokrvno šeta po komandnom mostu i gleda tvrdavu.

»Prolaz je slobadan« reče više za sebe. Zapovjednik prenosi naredenje: »Motori svom snagu, naprijed!«

»Malo desno« gorovi pilot. Kormilar ponavlja rijeći i okreće kormilo. Brod mijenja pravac i približava se ulazu u kanal. Brzina se smanjuje, a brod lagano promiče pored rta.

Najstariji kormilar, 59 - godišnjak Josip Negovetić budno sluša svako naredenje, ponavlja rijeći i mijenja smjer broda.

— Koliko godina navigajete?

— Malo, samo 30 (!?). Prošao sam sva mora i oceane. Dva puta sam se nalazio na brodu, koji je tonuo. Bilo je to u Sredozemnom moru. Nevremena i uragane, u koje sam zapadao ne bih mogao ni nabrojiti. Ali, ujek je dobro svršilo.

— Koliko radite na ovom brodu?

— Sedam mjeseci. Inače, dosad sam promijenio šest brodova. Najviše sam bio na »Titogradu« i »Skoplju«, šest godina.

Zilave ruke Josipa Negovetića čvrsto stežu kormilo. Brod slijedom plove, približavajući se Jadriji.

Treći časnik na brodu »Lika« Davor Sustar prenosi naredenja preko razglasnog uredaja. Obavještava posadu i zapovjednika.

— Kako se zabavljate na brodu?</

Rekordna turistička sezona

OKO 40.000 TURISTA NA NAŠEM KOTARU

Ovogodišnja turistička sezona na području kotara Šibenik bila je uspješnija od svih prethodnih. Iz statističkih podataka s kojima raspolaže Turistički savez kotara vidi se, da su ove godine posjetili naše područje 39.872 domaća i strana turista, koji su imali 372.074 noćenja. U to nisu uračunati turisti, koji su se nalazili na našem području od početka ovog mjeseca. Prema tim podacima može se zaključiti, da će bilanca ovogodišnje turističke sezone biti daleko povoljnija od prošlogodišnje, kad je na području kotara bilo sam ooko 364 tisuće noćenja.

Domaćih turista do kraja mjeseca kolovoza bilo je oko 35 tisuća s 354.456 noćenja. Vodice su ove godine bile najposjećenije, Razlog tome je veći broj izgrađenih radničko - službeničkih i dječjih odmarališta, turističkih logora i konačića. Tamo je ljetovalo više od 7 tisuća domaćih turista, koji su imali oko 94 tisuće noćenja. I strani turisti su bili u Vodicama brojniji od ostalih turističkih mjesteta na našem kotaru. Po broju turista na drugo mjesto dolazi Murter sa 5324 odnosno 74.198 noćenja, a stranah je bilo za polovicu ma-

nje, ali su zato boravili više dana. U Šibeniku, koji nema većih smještajnih kapaciteta boravio je relativno mali broj turista.

Gosti su većinom na prolazu razgledali naš grad i otputovali dalje. Do 1. rujna u Šibeniku je bilo 9.047 domaćih turista i 49.798 noćenja i 3337 stranih gostiju sa 7.260 noćenja. Najmanji posjet imali su Prvić, Sepurine, gdje je bilo samo 130 domaćih i 7 stranih turista. U svim turističkim mjestima našeg kotara, osim u Zatonu boravili su do 1. rujna i strani gosti.

Od domaćih gostiju najviše ih je bilo iz Srbije (9.538), koji su imali više 103 tisuće noćenja, a najmanje iz Crne Gore (1.403) sa 14.564 noćenja. Po socijalnom sastavu službenici su bili najbrojniji, dok je za polovicu maja bilo radnika i djece ispod 14 godina.

Vec odavno najviše stranih turista na području našeg kotara dolazi iz susjedne Austrije, te Zapadne Njemačke. Takva situacija bila je i ove godine, nam Austrijanaca imalo je 7.192 noćenja, dok je na našem području boravilo 1.500 turista iz Zapadne Njemačke, koji su imali 5.566 noćenja. Ove godine bora-

vio je kod nas i po jedan gost iz Argentine, Burme i Izraela.

Smještajni kapaciteti ugostiteljstva, kućne radinosti i turističkih logora na području našeg kotara ni izdaleka ne zadovljavaju potrebe domaćih i stranih turista. Šibenik u tom pogledu stoji vrlo slabo. Stoga nije ni čudo da veći broj turista samo prode kroz naš grad, dobar dio ih se zadržava svega nekoliko sati.

Ovogodišnji turisti u većoj mjeri koristili su smještajne kapacitete kućne radinosti. U privatnim sobama bilo je 18.768 domaćih turista sa 222.935 noćenja.

Na drugo mjesto dolaze ugostiteljski objekti i konačića, a na treće radničko - službenička i dječja odmarališta.

Strani turisti koristili su relativno manje prenocišta u kućnoj radinosti u odnosu na ugostiteljske objekte.

Nagli porast broja domaćih i stranih turista, te izgradnja Jadranske turističke magistrale, koja će prolaziti kroz Šibenik, nameće ozbiljnu potrebu izgradnje novih ugostiteljskih objekata i više brige za turizam.

Starost bolesti

Pojavom prvih kultura na Istri nastale su i prve liječničke dijagnoze. Ne čemo potanje govoriti o grčkom liječniku Hippokratu, koji je posve sigurno mogao prepoznati: trbušni tifus, grižu, padavice, upalu porebreice, pa čak i hemeroide. Od arapskih liječnika prvi je Rhayes, oko godine 850., opisao ospice, koje je primijetio na devama. Prva epidemija boginja zadesila je Evropu u 6. stoljeću, a kolera se pojavila u Evropi godine 1830., tako je u Aziji, a naročito u Indiji, — poznaju već odavna. I grijže je bila vrlo davno poznata. Riječ

—dizenterija— spominje čak i Herodot, koji je živio u 5. stoljeću pr. n. e. Od malarije su patili i stari Grci i stari Rimljani, a izričito je spominje rimski pisac Plinije mladi (prvo stoljeće n.e.). Antikni liječnici su poznivali jednako dobro i sušicu, kako nam to svjedoči i današnji naziv za fitologe, liječnike za plućne bolesti. Riječ dolazi od grčkoga *—sthysis*, a doslovno znači *—ne-stajanje, propadanje*. Sifilis se pojavio u Rimu u doba njegove propasti, premda neki misle, da su ga u Evropu donijeli Kolumbovi mornari. Kosturi starih Amerikanaca dokazuju, da je sifilis u Americi bio vrlo raširen. I tetanus nije bio nepoznat starim Grcima. Bjesnoču je poznavao i Aristotel, ali samo kod životinja, dok ju je kod čovjeka prvi primijetio i opisao rimski liječnik Celzo, koji je živio u doba cara Tiberija, dakle u prvom stoljeću nove ere. Galen (2. stoljeće n.e.) objašnjava uzroke grijesaka na srcu. Najstarije vijesti o epidemiji kuge nalaze se kod Oribazija oko god. 400. Za histeriju je Platon netočno mislio da nastaje zbog smetnji na maternici. Neobično je, da je i šećerna bolest (diabetes) zabilježena već u 3. stoljeću pr. n.e. kod Grka Demetrija.

Fehleisen je proučio uzročnika kuge, a u isto doba i Yersin i strazuje bacile difterije. Dugo je vremena ostao liječnicima nepoznat uzročnik gnojenja, dok ga nije osamdesetih godina prošlog stoljeća istražio Loeffler. U posljednjih nekoliko godina prošlog stoljeća redala su se važna otkrića gotovo iz godine u godinu jedna za drugim.

Kitasato je proučio uzročnika kuge, a u isto doba i Yersin i strazuje bacile difterije. Dugo je vremena ostao liječnicima nepoznat uzročnik gnojenja, dok ga nije osamdesetih godina prošlog stoljeća istražio Loeffler. U posljednjih nekoliko godina prošlog stoljeća redala su se važna otkrića gotovo iz godine u godinu jedna za drugim.

b.z.

čitajte
šibenski
list —

ŠIBENSKI LIST

organ Socijalističkog saveza
radnog naroda kotara Šibenik
Uređuje redakcijski kolegij

Direktor: Marko Jurković

Glavni i odgovorni urednik:

NIKOLA BEGO

Uredništvo: Šibenik — Ulica
Jelke Bučić 5 — Tel. br. 5-62

Tekući račun: Komunalna banka
Šibenik broj 435-70-1-7

Rukopisi se ne vraćaju

Preplata za tri mjeseca 150,
za pola godine 260, a jednu
godinu 520 Din.

Tisk: »ŠTAMPA« - Šibenik

SPORT

»ŠIBENIK« - »SPLIT« 2:0 (0:0)

POBJEDA BORBENOSTI

Dva različita poluvremena

Stadion »Rade Končar«. Teren i vrijeme idealni za igru. Prvenstvena utakmica II. savezne lige, Šibenik - Split 2:0 (0:0). Gledalaca oko 2.500. Sudac Baćun (Zagreb).

Strijelci: Supe u 48. i Zambata u 60. minuti.

Sibenik: Miloševski, Cvitanović, Iljadica, Supe, Sangulin, Tambača, Zambata, Ninčević, Skugor, Stošić, Gruica (Orošnjak).

Split: Vukasović, Sizgoreo, Bojan, Duplančić, B. Krstulović, Ivić, Pancirov, S. Krstulović, Guštin, Kraljević, Dadić.

Teren na Šubićevcu predstavljao je za ekipu Splita tvrd orah u svim dosadašnjim prijateljskim i prvenstvenim utakmicama. Stoga nije ni čudo što su simpatizeri nogometu u Šibeniku očekivali dva sigurna boda u nedjeljnoj utakmici. Međutim, zvog igre, koja je prikazana u prvom poluvremenu pojavile su se izvjesne sumnje u uspjeh »Šibenika«. Početak je pripao domaćima, ali se »Split« ubrzo sredio i izjednačio igru, pa čak i preuzeo terensku premoć. Akcije su se uglavnom odvijale između šesnaesteraca. Golmani su bili bez posla. Igrači obaju timova su nepovezano i s dosta grijesaka, što naročito vrijedi za ekipu »Šibenika«. Prošlo je gotovo 30. minuta prvog poluvremena, a da napadači nisu uputili nijedan ozbiljan udarac na vrata. U 30. minuti Split je prvi imao priliku da povede. Međutim, Gulin je neprecizno tukao preko gola. Samo pet minuta kasnije gosti su imali najidealniju priliku za gol u prvom poluvremenu. Pred vratima Miloševskog nastala je gužva. Dadić se dočepao lopte i tukao prema praznim vratima. Lopta je prešla Miloševskog i kad su svi očekivali da će ući u gol u posljednji čas se našao Tambača i otklonio opasnost. Navala »Šibenika« nije, takoreći, izvela niti jednu smislijenu kombinaciju. Pred kraj poluvremena Cvitanović se spustio po krilu, prešao nekoliko igrača i iz blizine korner - linije odlično centrirao. Zambata je glavom zahvatilo loptu, ali je ona otišla pored grede. Karakteristika prvog poluvremena: po dva prodora Splita i Šibenika, ali bez konačnog rezultata.

Nastavak igre poprimio je savsini drugi tok. Utakmica je bila mnogo zanimljivija. »Šibenik« je već od početka nastavio sa žestokim napadima, koji su obeščevali uspjeh. U 48. minuti »Šibenik« je došao u vodstvo. Stotić je s lijeve strane izveo kor-

U prošlu srijedu odigrana je prijateljska nogometna utakmica u čast Dana pomorstva između ekipa »Šibenika« i šibenskog garnizona JNA. Nakon obostrane slabe igre, pobijedio je »Šibenik« s rezultatom 2:1 (1:0).

Pred oko 500 gledalaca susret je s lijeve strane izveo kor-

je vodio Bašić iz Šibenika.

„Šibenik“ - Garnizon JNA
2:1 (1:0)

IV. KOLO - 20. IX.

Sibenik - Elektrostroj, Split - Igman, Lokomotiva - Varteks, Trešnjevka - Proleter, Odred - Željezničar, Borac - Zagreb.

Došk“ - „Nada“ 7:0

U uzvratnom susretu u Splitu »DOŠK« je u nedjelju prije pođne katastrofalno porazio domaću »Nadu« s rezultatom 7:0 (2:0). U razigranoj momčadi »DOŠK« naročito se izdvajao vođa navale Milan Nakić, koji je postigao čak 6 zgoditaka. Igra je bila lijepa i fer, (c)

Nogometni podsavci Šibenik
Službene vijesti

1. Odgada se početak prvenstva podsavzne lige, koji je bio određen za 20. ovog mjeseca s tim da ono, bez ikakvog odlaganja ima početi 27. IX. 1959. godine. Početak svih utakmica u 15,15 sati.

2. Kažnjava se Mile Pekas, igrač juniorske momčadi »Šibenika« - Šibenik, zabranom igranja u trajanju od 6 mjeseci. Pravo nastupa ima 27. I. 1960. godine.

3. Kažnjava se Stojan Milet, trener juniora »Šibenika« - Šibenik, zabranom vršenja funkcije u roku od mjesec dana. Kazna ističe 3. X. 1959. g.

4. Obavještavaju se klubovi s područja podsavzne da će se 20. ovog mjeseca u Šibeniku (dom »Partizana«) održati osnivačka skupština podsavzne nogometnih sudaca Šibenik. Početak u 9 sati.

ELEKTROPRIJENOS — SPLIT Daruvarska 1/II

raspisuje

Natječaj

ZA POPUNJENJE RADNOG MJESTA

Rukovaoca električne komande (uklopničara) u TS »Šibenik« u Šibeniku.

UVJETI: visokokvalificirani radnik elektro struke s 8 godina prakse.

Plaća po tarifnom pravilniku poduzeća.

Stupanje na dužnost odmah.

Stan u novogradnji osiguran.

Molbe s kratkom biografijom o dosadašnjem radu podnoće se sekretarijatu poduzeća u roku od 15 dana po objavljenju natječaja.

UPRAVA